

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Η ΜΑΓΔΑ ΣΝΑΪΝΤΕΡ ΚΑΙ Η ΟΠΕΡΕΤΤΑ

Μια μικρή ιστορία της όπερέττας. Η πρώτη πρωταγωνίστρια ήταν ή γιαγιά της Μάγδας Σνάϊντερ. Θρίαμβοι της όπερέττας στό Παρίσι και στή Βιέννη. Ο "Οφφεμπαχ κι ό αύτοκράτωρ Ναπολέων ό Γ'. Ή όπερέττα στ' ανάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ. Ή πρώτες πρωταγωνίστριες της όπερέττας κλπ. κλπ.

Hιστορία τῆς διπερέττας ἀρχίζει μὲν μιὰ καλλιτεχνικὴ ἐ-
πανάστασι. 'Εδώ κι' ἔνενητα περίπου χρόνια τὸ εἰδός
αὐτοῦ τοῦ ἑλικφροῦ μουσικοῦ θεάτρου ἦταν ἀγνωστο.
Ἡ πρώτη Ἐμφάνισίς του ἔγινε στὸ Γιαρίσι, τὸ 1847 καὶ
ἐσημειώσει ἀμέσως μιὰ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία, παρ' ὅλας τις ἐ-
πιθέσεις τῆς σοθαρας κριτικής καὶ τις δυσμενεῖς προθλέψεις τῶν
μεγάλων δημοσιογράφων.

με γαλλικούς οιρανούς γράφων.
Αλλά πώς νὰ σᾶς ἀφήγηθω αὐτὴν τὴν διασκεδαστικὴ ἴστο-
ρία τῆς ὄπερέττας; Ἐχει τόσα ἐπεισόδια καὶ τόσα γεγονότα,
που θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ γράψῃ τόμους δλοκλήρους. Τὸ καλύ-
τερο λοιπὸν που ἔχω νὰ κάνω εἰνὲ νὰ πάρω ως ὁδηγὸ σ' αὐτὸ-
τὸν λαβύρινθο μιὰ χαριτωμένη πρωταγωνίστρια τῆς συγχρόνου
ὄπερέττας, τὴ διάσημη Μάγδα Σνάϊντερ που θριαμβεύει τόσον
στὸν κινηματογράφο, δσο καὶ στὸ ἐλαφρὸ μουσικὸ θέατρο. Η
Μάγδα Σνάϊντερ ἔχει στὸ σπίτι της ἔνα ἀξιοθαύμαστο ἀρχεῖο γιὰ
τὴν ἴστορία τῆς ὄπερέττας. Αὐτὸ βέβαια σᾶς ἐκπλήσσει, γιατὶ
δὲν ξέρετε τὴν καλλιτεχνικὴ παράδοσι τοῦ χαριτωμένου «ἀστέ-
ρος». Μὰ τί θὰ πήτε, ἀν μάθε-
τε ὅτι η Μάγδα Σνάϊντερ εἶνε
έγγονὴ τῆς πρώτης πρωταγωνι-
στρίας τῆς ὄπερέττας που λεγό-
ταν κι' αὐτὴ Μάγδα Σνάϊντερ;

Κι' ἀλήθεια, ὁ «πατήρ» τῆς δημόσιας, ὅπως θὰ ἔχετε ακούσει, εἶναι ὁ διάσημος μουσικούνθέτης Ἰάκωβος «Οφφεμπάχ». Ο «Οφφεμπάχ» συνέθετε εύθυμα τραγουδάκια γιὰ τὰ κωμειδύλλια ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καὶ μιὰ ήμέρα, δταν κατώρθωσε νὰ διορισθῇ διευθυντὴς τῆς δρχήστρας στὸ θέατρο τῆς «Γαλλικῆς Κωμῳδίας» εἶχε τὴν ἔμπνευσιν νὰ συνθέσῃ ἔνα πρωτότυπο ἔργο, τοὺς «Δυὸς ἀδελφοὺς» ποὺ παίχθηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ θέατρο «Μπουύφ» τῶν Παρισίων. Οἱ καλλιτεχνικοὶ κύκλοι καὶ πολλοὶ διευθυνταὶ ἐφημερίδων, μεταξὺ τῶν δποίων ἦταν κι' δ Βιλμεσάν, δ διευθυντὴς τοῦ «Φιγκαρὼ» περιέπαιζαν τὸν «Οφφεμπάχ» καὶ προέβλεπαν γιὰ τὸ ἔργο του μιὰ ἀξιοθρήνητη ἀποτυχία. Ο «Οφφεμπάχ» ώστόσο δὲν ἀποθαρρύνθηκε. Επέμεινε στὸ ἀνέβασμα τοῦ ἔργου του κι' ὅπως ἀπεδείχθηκε, εἶχε δίκηο, γιατὶ οἱ «Δυὸς ἀδελφοὶ» ἐσημείωσαν στὴν «πρεμιέρα» τους μιὰ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία. Μά, ὅπως λένε οἱ κριτικοί, στὸν θρίαμβο τῆς πρώτης αὐτῆς δημόσιας συνέτεινε κ' ἡ διάσημος τότε αύστριακὴ ἥθο-

•Η Μάγδα Σνάι-
ντερ. μετὰ τὸ
μπάνιο της.

·Εξαίρεσι ἀποτελεῖ ή Γκραντέ, πού διαδέχθηκε τὴν Μπουφάρ. Αὐτὴ εἶχε λίγη φωνὴ καί, δπως ἔγραφε πάλι ὁ Νορντάου «δια-
βολική ώμορφιά, ἐκπληκτική δροσερότητα καὶ ἐπικίνδυνη... Φω-
τιά!». Απὸ τὸ Παρίσι, ή Γκραντέ πήγε στὴν Πετρούπολι δπου
ἔμαζεψε ἄφθονα ρούστια καὶ διαμάντια.

Τέλος, πραγματικά ώραια φωνή είχε ή Ζουντίς, που έμφανισθηκε για πρώτη φορά στὸ θέατρο «Βαριετέ» κι' ἐπροκάλεσε ἀπερίγραπτο ἐνθουσιασμὸ στὶς ὄπερέττες «Ωραία Ἐλένη» καὶ «Ἀρχιδούκισσα», που παίχτηκαν πάνω ἀπὸ ἑκατὸ φορὲς ή κάθε μιὰ καὶ ἀπετέλεσαν θριαμβευτικὰ καλλιτεχνικὰ γεγονότα στὸ Παρίσι ἐκείνης τῆς ἐποχῆς.

Στή Βιέννη δύμας, όπως μού έξηγησε ή σημερινή Μάγδα Σνάιντερ, πού έχει μιά σειρά από ώραιότατες πρυσσωπουραφίες της γιαγιάς της, ή καλλιτέχνιδες της διπέρευττας είχαν και φωνή κα: τέχνη, όπως άκριβώς και στήν έποχή μας.

‘Η περίφημη Γκαλιμάγιερ πού ήταν διοίδος τοῦ Μελοδράματος, ἐνθουσιάσθηκε τόσο ἀπὸ τὸ νέο θεατρικὸ εἶδος, ὡστε παράτησε
(Συνένεια στὴ σελίδα 44)

(Συνέχεια στη σελίδα 44)

Η ΜΑΓΔΑ ΣΝΑΪΝΤΕΡ ΚΑΙ Η ΟΠΕΡΕΤΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 5)

ζμέσως τὴν κλασσική μουσική κι' ἀφωσιώθηκε στὴν ὁπερέττα. Ἐπίσης καὶ ἡ πρωταγωνίστρια «Ἐλσα Κράφτ εἶχε ωραια φωνὴ καὶ χαρακτηριζόταν τόσο ἀπὸ τοὺς μουσικούς, δοῦ κι' ἀπὸ τὴν κριτική ὡς «μεγάλη ἀστού».

Οἱ Ιερμανοὶ ώστόσο προχωρησαν ἀκόμη περισσότερο κι' ἔδωσαν μεγάλη σημασία στὴ μουσικὴ τῆς ὁπερέττας, ἀδιαφορῶν τας ἀν ἐπρόκειτο γιὰ ἔνα ελαφρὸ θεατρικὸ εἶδος. Κι' ἐτοι ἔχουμε τὸν «Καλλιόστρο» καὶ τὸν «Βαρῶνο Τσιγγάνο» τοῦ Στράους, ἔργα ποὺ θαυμάζονται γιὰ τὴν ἀρτία κ' ὑπέροχη μουσική τους. Ἐπειτα, ὁ Φραντς Λέχαρ μὲ τὶς ὁπερέττες του, ἐδημιούργησε τὴν «χρυσὴ ἐποχὴ» τοῦ νέου εἰδους καὶ τὸ ἔκανε πειὰ νὰ θεωρήται ὡς... κλασσικό!

«Η Μάγδα Σνάϊντερ, ἡ ἔγγονὴ τῆς παλῆᾶς μεγάλης καλλιτέχνιδος, ὅπως μαντεύετε, ανατραφήκε μέσα σ' ἔνα καθαρῶς θεατρικὸ περιβάλλον. Ἡταν μόλις δεκαέξη ἔτῶν, ὅταν πρωταγωνίστηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὴ «Γκέισα» καὶ στὴν «Εὕθυμη Χήρα» κι' ἀπὸ τότε θεωρεῖται ὡς μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες Βιεννέζες σουμπρέττες. Όστόσο, ὁ κινηματογράφος τῆς ἀρεσε περισσότερο κι' ἔτοι, μόλις ἀρχισε ἡ θαυματεία τοῦ ἡχητικοῦ, ἡ Μάγδα Σνάϊντερ ἀφωσιώθηκε σ' αὐτὸν καὶ «γύρισε» πολλές κινηματογραφικὲς ὁπερέττες, ποὺ εἶνε κι' αὐτὲς ἔνα τελείως νέο εἶδος.

«Η Μάγδα Σνάϊντερ ἀπὸ τότε δὲν ἔκανε παρὰ πολὺ λίγες ἐμφανίσεις στὰ θέατρα τῆς Βιέννης. Τὰ «ἀγκαζαρίσματά» τῆς στὸ Χόλλυγουντ, στὸ Βερολίνο καὶ στὸ Λονδίνο τὴν ἀπασχολοῦν τοὺς περισσότερους μῆνες τοῦ χρόνου κι' ἔτοι, κατὰ τὶς διακοπές της, προτιμάει νὰ ξεκουρασθῇ σὲ μιὰ λουτρόπολι, παρὰ νὰ παίζῃ πάλι ὁπερέττες στὰ Βιεννέζικα θέατρα.

ΕΝΑ «ΚΥΚΝΕΙΟ ΑΣΜΑ,,

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 26)

— Εἴμαι ὁ λόρδος Λάϊτμαν... τοῦ εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ ξάφγιασε τὸν Πιέρ Μορμόν. «Η γυναίκα μου θάρηθη σὲ λίγο...

«Η φωνὴ του ἔμοιαζε μὲ τὴ φωνὴ τῆς ὄμορφης Ἀγγλίδας. «Οσο γιὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του, ήσαν ὅμοια μ' ἐκείνης. Τὰ ίδια μάτια, τὰ ίδια χελή, τὸ ίδιο χαμόγελο. Κι' οὐ ποτὲ δέν εἶχε σκοτώσει κανέναν. Συχαίνοταν τὰ αἷματα, γιατὶ φυθόταν τὴν Κόλασι. Η θρησκοληψία τοῦ Γιάν Σάριτς εἶνε πασίγνωστη στὴ χώρα τῶν Βάσκων.

«Όταν ἄνοιξε πάλι τὰ μάτια του, εἶδε τὸν «Ἀγγλο λόρδο νὰ σγάζῃ τὸν μονύελο, τὸ μουστάκι, τὴν περρούκα τῶν μαλλιῶν καὶ νὰ παρουσιάζεται μπροστά του μὲ τὸ πρόσωπο τῆς ὄμορφης Ἀγγλίδας.

— Συγχωρήστε με, κύριε Μορμόν... τοῦ ψιθύρισε δειλά.

— Τὶ σημαίνει αὐτὴ ἡ κωμωδία!... φώναξε ἔξω φρενῶν ὁ διάσημος κριτικός.

— Εἴμαι ὁ «Ἀγγλος μῆμος Χάρρου Λάϊτμαν... τοῦ ἔξήγησε κεῖνος. «Ηρθα στὸ Γιαρίσι γιὰ νὰ δώσω μιὰ σειρὰ παραστάσεων, μὰ φοβόμουν τὴν ἀδυσωπητὴ κριτικὴ σας. Γι' αὐτό, πρὶν παρουσιασθῶ στὸν κόσμο, θέλησα νὰ σᾶς δειξω τὴν τέχνη μου. Υποθέτω ὅτι μεταμορφώνομαι τέλεια σὲ γυναίκα...

«Ο Πιέρ Μορμόν ἔσκυψε τὸ κεφάλι ντρυπιασμένος. «Ο θυμός του οιγά-σιγά ύπεχωριμες μπροστά σ' αὐτὴν τὴν ἀμίμητη φάρσα καὶ τέλος, έσπασε σ' ἔνα ηχητρὸ κι' ἀκράτητο γέλιο.

— Τὸ πάθημα μου, ώμολόγησε, εἶνε ἡ καλύτερη κριτική μου γιὰ σᾶς!...

Κι' ἀλήθεια, ὅταν ὁ μεταμορφωτὴς Λάϊτμαν ἐμφανίσθηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Παρισινὸ Κοινό, ἡ κριτικὴ ἐπιφυλλίδα τοῦ «Φιγκαρώ» ἡταν ἔνας υμνος στὴν ἀσύγκριτη τέχνη του. Αὐτὴ δημοσιεύθηκε πειὰ μὲ τοὺς καλλιτέχνες τοῦ θεάτρου.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ «ΝΕΥΡΟΣΠΑΣΤΟ,,

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 23)

παθητικὸ θῦμα, τοῦ ἀπάντησε ἡ Νέλλυ.

Τότε ὄντως συνέβη κάτι ποὺ κανεὶς δὲν τὸ περίμενε. Αὐτὸ τὸ «νευρόσπαστο» ἔγινε ξαφνικὰ ἄνδρας, ρίχθηκε ἐπάνω στὴ Νέλλυ, τὴν τσάκισε στὸ ζύλο καὶ μόνο ποὺ δὲν τὴν ἔπνιξε. Φεύγοντας δὲ ἀπὸ τὸ διαμέρισμά της, τῆς φώναξε :

— «Ἐτοι πρέπει νὰ τιμωροῦνται ἡ γυναίκες τοῦ εἰδους σου!

Θά γαντάζεσθε τώρα ὅτι ἡ Νέλλυ ἔκανε ἔνα τρυμακτικὸ σκάνδαλο κι' ὅτι ἀναστάτωσε τὸ ξενοδοχεῖο. Κάθε ἀλλο. Ἐρωτεύθηκε μάλιστα τρελλὰ τὸ «νευρόσπαστο», ἔγκατέλειψε τοὺς τρεῖς συμμορίτες φίλους της καὶ ζῆ τώρα μαζύ του ύπακούντας τυφλὰ στὴ θέλησι του.

Κι' ὅλοι στὸ Σαμονὶ ἀποροῦν πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα καὶ τὸν θεωροῦν ἀληθινὸ ήρωα.

Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι αὐτοὶ ἀνθρώποι ήσαν πλασμένοι ὥντας γιὰ τὸν ἄλλον. Καὶ ἔπρεπε νὰ δασιθοῦν γιὰ νὰ τὸ καταλάσσουν. Σήμερα ζοῦν εύτυχισμένοι

ΛΑΪΟΝ ΤΖΕΡΑΛΝΤ

ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΤΩΝ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 35)

— Καὶ δημως ἀλλοτε οεν ἥταν ἐτοι δ' ἵαν Σάριτς. Εἶχε σαράντα παλληκάρια καὶ ἡξερε ὅλα τὰ κρυπτὰ μονοπάτια τῶν συνόρων. Ἀπὸ ἐκεῖ, κάθε νύχτα, περνοῦσε τὰ λαθραῖα ἐμπορεύματα μπροστά στὴ μύτη τῶν ἀστυνομικῶν καὶ τῶν τελωνυφίλων. Τὸν καιρὸ που ἐπαναστάθησε ἡ Ισπανία, διά Σάριτς θοήθησε τοὺς πλούσιους ἀριστοκράτες νὰ μεταφέρουν στὴ Γαλλία τοὺς θησαυρούς καὶ τὰ θαύτιμα κοσμήματα τῶν γυναικῶν τους. Κι' ἥταν τόσο τιμιος κι' αὐτὸς καὶ τὰ παλληκάρια του, ὃστε δὲν χάθηκε οὔτε μια πετσέτα!

— «Ἡταν πρὸ πάντων ἔξυπνος, μοῦ ἀκιάντησε ὁ «βασιλεὺς» τῶν λαθρεμπόρων. «Ἡξερε καλὰ τὴ δουλειές του. Μιὰ φορὰ ἐπέρασε ἀπὸ τὸ τελωνεῖο τῶν συνόρων ἔχοντας στὴν πλάτη του ἓνα σακκοῦλι μὲ τὴν τροφή του. Οἱ ἀστυφύλακες τὸν σταύρωσαν. Τὸν ἔψαξαν, ἐκύτταξαν τὸ σακκοῦλι ἀδιάφυρα. Εἶχε μεσα λίγες διόδες σύκα καὶ ψωμί. «Ἐτοι τὸν ἄφησαν εἰλευθερο. Κι' ὡστόσο σὲ κάθε τέτοιο σύκο ἥταν κρυμμένο κι' ἀπὸ ἔνα διαμάντι! Πέντε ἔκατομμύρια πετσέττες ἀξίζε τὸ περιεχόμενο τοῦ σακκούλιου, μὰ κανεὶς δὲν μάντεψε τὴν ἀξία του!»

Ο Γιάν Σάριτς μοῦ διηγήθηκε κατόπιν τοὺς ἀγῶνας ποὺ ἔκανε μὲ τὰ παλληκάρια του γιὰ νὰ μὴ σκοτώσουν ιους ἀγτεύλακες. Κι' ἀλήθεια αὐτὸς ὁ «βασιλεὺς» τῶν λαθρεμπόρων εἶχε ἔρθει πολλές φορές στὰ χέρια μὲ τὸν ἀστυνομικούς, εἶχε τραυματισθῆ, μὰ ποτὲ δὲν εἶχε σκοτώσει κανέναν. Συχαινόταν τὰ αἷματα, γιατὶ φυθόταν τὴν Κόλασι. Η θρησκοληψία τοῦ Γιάν Σάριτς εἶνε πασίγνωστη στὴ χώρα τῶν Βάσκων.

Σήμερα ὁ «βασιλεὺς» τῶν λαθρεμπόρων εἶνε ἀκόμη κι' ἔνας εύτυχισμένος παπποῦς. «Ἡ δυὸς ὡμορφες κόρες του ποὺ παντρεύτηκαν τοῦ ἔχουν χαρίσει ἔνα σωρὸ ἔγγονια. Κι' διά Γιάν Σάριτς, ὅμως, ὅταν θρίσκεται μαζύ τους, δὲν τους διηγεῖται τὰ ἡρωικά του κατορθώματα. Δὲν θέλει νὰ τὸν κάνῃ λαθρεμπόρους, γιατὶ οἱ σημερινοὶ λαθρέμπιτοροι κάνουν ἔνα ψωμὸ ἔγκληματα. Κι' διά Γιάν Σάριτς δὲν θέλει νὰ πάνε στὴν Κόλασι αὐτὰ τὰ ἀθώα πλάσματα ποὺ τὸν λατρεύουν, χωρὶς νὰ ξέρουν τὸ περιπτετεῶδες παρελθόν του.

POZE ΣΑΡΡΩ

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΜΙΑΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΤΡΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 28)

Κι' ἡ Μπέσιου ἐφτιάζει τὸν καφέ, αλλὰ δὲν παρέλειψε νὰ ρίξῃ σ' αὐτὸν καὶ τὸ ἀρσενικό.

«Ο σύζυγός της τὸν ήπιε ἀνύποπτος. «Υστερα δημως ἀπὸ λίγο ἔκανε ἔνα μορφασμὸ πόνου καὶ φέρνοντας τὰ χέρια του στὴν κοιλιὰ του εγίνε κατάχλωμος. Καὶ ξαφνικὰ σωριάστηκε καταγής, καὶ ἀρχισε νὰ ούρλιάζῃ καὶ νὰ σπαράζῃ.

«Η Μπέσου φαίνεται ὅτι δὲν εἶχε λαϊκό δηλητηριαστρίας, γιατὶ μόλις εἶδε τὸ φριχτὸ μαρτύριο τοῦ συζύγου της, τρελλὴ ἀπὸ τὸν φόρο της, ἔτρεξε νὰ φωνάξῃ ἀμέσως ἔναν γιατρὸ καὶ νὰ τὸν εξηγήσῃ τι συνέβαινε.

Κι' διά γιατρός κατάφερε νὰ σώσῃ τὸν Μάριον ἀπὸ τὸν θάνατο.

Μὰ αὐτὴ ἡ ιστορία ἔφθασε στ' αὐτιὰ τῆς ἀστυνομίας, ἡ οποία καὶ συνέλαβε τὴν Μπέσου καταγγέλλοντάς την ἐπὶ ἀποπείρα δηλητηριάσεως τοῦ συζύγου της.

«Η δίκη της Μπέσου ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον δλου τοῦ Σικάγου. Φαντασθῆτε δημως τὴν ἔκπληξη τῶν δικαστῶν, ὅταν ήκουσαν τὸν Μάριον νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ μὴ καταδικάσουν τὴ γυναῖκα του.

— Μὴ μοῦ τὴν στερήσετε! Ικέτευσε. Τὴν ἀγαπῶ τόσο πολὺ.

Καὶ τὴν φίλησε μὲ τρυφερότητα στὸ στόμα.

Οι δικασταὶ δημως ἔκενταν τὸ καθῆκον τους. «Εστειλαν τὴν Μπέσου γιὰ δυὸ χρόνια στὰ κάτεργα. Κι' διά ἐρωτευμένος Μάριον περιμένει ύπομονετικὰ νὰ ἐκτίσῃ ἡ Μπέσου τὴν ποινὴ της γιὰ νὰ τὴν πάρῃ πάλι κοντά του καὶ νὰ ζήσουν... εύτυχισμένοι χωρὶς νὰ σκέφτεται ὅτι μπορεῖ νὰ τὸν